

Tarjouspyyntö

Hankinnan nimi	SMS Gateway -palvelu
Hankintayksikkö	Oy Apotti Ab
Hankintamenettely	Avoin menettely
Hankintalaji	Palvelut
Hankinnan arvo	EU-kynnysarvon ylittävä
Yhteyshenkilö	Jari Läättä, Osoite: Oy Apotti Ab, PL26, 00501 Helsinki, käyntiosoite Sturenkatu 16, Puhelin: 050 423 7748

Hankinnan aikataulu

Hankintailmoitus lähetetty Hilmaan	5.4.2017
Kysymysten määräaika	18.4.2017 klo 9.00 mennessä
Vastaukset kysymyksiin (arvio)	24.4.2017 klo 9.00 mennessä
Tarjousten määräaika	8.5.2017 klo 15.00
Tarjouksen voimassaoloaika	31.8.2017 saakka
Hankintapäätös (arvio)	12.5.2017

Tarjoukset tulee toimittaa yllä mainittuun tarjousten määräaikaan mennessä seuraavaan osoitteeseen:

Oy Apotti Ab
PL 26
00501 Helsinki
Käyntiosoite: Sturenkatu 16, 5. krs, Helsinki

1 Tietoa hankintayksiköstä

Oy Apotti Ab:n (jäljempänä Apotti) perustaminen syntyi kuntien ja HUSin yhteisestä tahdosta rakentaa sosiaali- ja terveydenhuollon yhteinen tieto- ja toiminnanohjausjärjestelmä. Yhteisen järjestelmän avulla kehitetään yhteisiä toimintatapoja asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti.

Apotin yhtenä merkittävänä tehtävänä on hankkia yhteinen asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelu sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnanohjausjärjestelmäksi. Olemme mukana rakentamassa maailman ensimmäistä sosiaali- ja terveydenhuollon yhdistävää tietojärjestelmää; työntekijöille tulevaisuuden työväline asiakkaan ja potilaan auttamiseen, kuntalaisille sujuvuutta itsensä hoitoon ja elämänhallintaan.

Apotissa ovat mukana Helsinki, Vantaa, Kirkkonummi, Kauniainen sekä HUS. KL-Kuntahankinnat Oy:n kautta myös muut HUS-alueen kunnat voivat liittyä hankkeeseen.

Apotin toiminnan tarkoituksena on

- mahdollistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden jatkuva mittaaminen ja jatkuva kehittäminen
- hankkia ja toimittaa omistajiensa käyttöön kansainvälisesti korkeatasoinen asiakas- ja potilastietojärjestelmä
- tuottaa kokonaisjärjestelmän jatkuvat palvelut ja niiden jatkokehittämisen sekä tietojärjestelmäpalvelut laadukkaasti omakustannushintaan tukemaan omistajiensa sosiaali- ja terveydenhuoltoa
- edistää omistajiensa sosiaali- ja terveydenhuollon digitalisaatiota Apotti-järjestelmällä.

Lisää tietoa Apotista on verkkosivuilla osoitteessa www.apotti.fi.

2 Hankinnan kohde ja ehdot

2.1 Hankinnan kohde

Apotti pyytää tarjoustanne SMS Gateway –palvelusta, jota Apotti käyttää lähtökohtaisesti kaksisuuntaiseen yhteydenpitoon tekstiviesteillä kansalaisten ja potilaiden kanssa.

Hankinnan kohde on tarkemmin kuvattu tarjouspyynnön liitteissä.

2.2 Hankinnan taustaa

Laajamittaiset suunnittelu- ja hankintaprojektit on saatu Apotissa päätökseen. Oy Apotti Ab on tehnyt sopimukset järjestelmätoimittaja Epic Systems Corporationin sekä käyttöpalvelutoimittaja Fujitsun kanssa. Näiden lisäksi Apotti tekee vielä sopimuksia palveluista, joita se tarjoaa omistajiensa käytettäväksi. Tällainen on mm. SMS Gateway – palvelu.

2.3 Hankinnan laajuus

Apotti on omistajiensa hankintalain mukainen sidosyksikkö, jonka asiakkaita ovat sen omistajat. Omistajia saattaa hankintasopimuksen voimassa ollessa tulla lisää, mikä saattaa vastaavasti muuttaa hankinnan laajuutta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutuksesta tai muista sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevista uudistuksista, päätöksistä tai sopimuksista saattaa seurata muutoksia sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioihin. Jos Apotin tai sen sijaan tulevan organisaation toiminta tai Apotin asiakkaiden toiminta muutosten seurauksena laajenee esimerkiksi maantieteellisesti tai tehtävien lisääntymisen vuoksi, Apotilla tai sen sijaan tulevalla organisaatiolla on vastaavasti oikeus laajentaa hankinnan kohdetta.

Tarjouspyynnössä esitetty arvio hankinnan laajuudesta, hankittavista määristä ja käytön laajenemisen aikataulusta ei ole Apottia sitova. Vertailuhinnan laskennassa käytetyt volyymit on tarkoitettu ainoastaan vertailuhinnan laskemista varten.

Palvelun tulee kyetä toimimaan terveyden- ja sosiaalihuollon tietojärjestelmäympäristössä, jossa on n. 35 000 ammattilaiskäyttäjää ja vaikutuksen piirissä n. 1,6 miljoonaa suomalaista.

Palvelun laajuuteen arvioidaan potilas- ja asiakastietojärjestelmän käyttöönoton jälkeen kuuluvan vuosittain n. 4 000 000 viestiä, joista n. 80-90 % on lähetettäviä ja n. 10-20 % on vastaanotettavia viestejä. Yllä mainittu 4 000 000 viestin vuosittainen määrä tarkoittaa tasaisesti ajallisesti jaettuna n. 330 000 viestiä kuukaudessa tai n. 11 000 viestiä päivässä. Lukumääräarvio on alustava, eikä Apotti sitoudu kyseisiin määriin. Toteutuvat määrät voivat olla suurempia tai pienempiä.

Tällä hetkellä Apotissa keskitytään asiakas- ja potilastietojärjestelmän toteutukseen ja testaamiseen, jonka ohella viimeistellään teknisen ja toiminnallisen käyttöönoton

suunnitelmat. Lisäksi koulutetaan tämän hetkisen arvion mukaan noin 35 000 työntekijää käyttämään asiakas- ja potilastietojärjestelmää. Järjestelmän tällä hetkellä suunnitellut käyttöönotot alkavat vuoden 2018 aikana ja ne jatkuvat vuoteen 2020 saakka. Ensimmäinen käyttöönotto tehdään tämänhetkisen aikatauluarvion mukaan vuoden 2018 lopulla Vantaan perusterveydenhuollossa ja osassa sosiaalihuollon palveluja sekä HUSin Peijaksen sairaalassa. Muu HUS:in toiminta otetaan käyttöön seuraavan käyttöönoton yhteydessä 2019. Helsinki ottaa Apotti-järjestelmän käyttöön vuoden 2020 alussa. 2020 puolivälin jälkeen tapahtuvat Kauniaisen ja Kirkkonummen käyttöönotot. Tämän hetkisen tiedon perusteella myöhemmin mahdollisesti mukaan tulevien organisaatioiden käyttöönotot tapahtuvat vuodesta 2020 alkaen.

Ylläolevan perusteella viestimäärä pysyy maltillisena järjestelmän testausvaiheen aikana vuoden 2018 loppupuolelle saakka. Tämän jälkeen viestimäärät kasvavat ja suurin kasvu tapahtuu arvion perusteella vuoden 2019 loppupuolella, kun Apotti otetaan laajemmin käyttöön HUSissa.

3 Hankinnan ehdot

3.1 Hankintasopimus

Hankinnasta tehdään valitun tarjoajan kanssa hankintasopimus, jonka sisältö ilmenee tarjouspyynnön liitteenä olevasta sopimusluonnoksesta (liite 4).

Hankintaan sovelletaan lisäksi sopimusluonnoksessa mainitulla tavalla Julkisen hallinnon IT-hankintojen yleisiä sopimusehtoja (JIT 2015). Kaikki poikkeukset JIT 2015 -ehtoihin on mainittu sopimusluonnoksessa. JIT 2015 -ehtojen kohdista, joiden yhteydessä mainitaan "ellei toisin ole sovittu", ei neuvotella sopimusta tehtäessä.

3.2 Hankintasopimuksen ehtojen hyväksyminen ja sitovuus

Jättämällä tarjouksen tarjoaja hyväksyy sopimusluonnoksen sellaisenaan. Sopimusluonnokseen ei saa tarjouksessa esittää mitään muutoksia, lisäyksiä tai varauksia. Jos tarjoaja ei hyväksy sopimusluonnosta edellä kuvatulla tavalla, tarjous voidaan hylätä tarjouspyynnön vastaisena.

Sopimusluonnos on tarjoajaa sitova, eikä sopimusehdoista neuvotella hankintapäätöksen tekemisen jälkeen. Sopimusluonnokseen voidaan tehdä ainoastaan molempien osapuolten hyväksymiä vähäisiä täsmennyksiä. Apotilla ei ole velvollisuutta tarjoajan ehdottamien täsmennysten hyväksymiseen, ja tarjoajan tulee allekirjoittaa sopimus sellaisenaan, jos Apotti niin vaatii.

4 Tarjoajaa ja alihankkijoita koskevat vaatimukset

Tarjoajan on täytettävä alla mainitut soveltuvuusvaatimukset:

1	Tarjoaja on merkitty kauppa-, ennakkoperintä, työnantaja- ja arvonlisäverovelvollisten rekisteriin
2	Tarjoaja on täyttänyt velvollisuutensa maksaa verot ja sosiaaliturvamaksut
3	Tarjoaja on täyttänyt velvollisuutensa ottaa työntekijöiden eläkevakuutus ja maksaa eläkevakuutusmaksut
4	Tarjoaja on täyttänyt velvollisuutensa ottaa tapaturmavakuutus ja maksaa tapaturmavakuutusmaksut
5	Tarjoaja on täyttänyt velvollisuutensa maksaa muut mahdolliset lakisääteiset maksut
6	Tarjoaja on täyttänyt velvollisuutensa lakisääteisen työterveyshuollon järjestämisestä
7	Tarjoajan Suomen Asiakastieto Oy:n riskimittarin (ks. http://www.asiakastieto.fi/palvelupaketti/riskimittari.jsp) mukainen viimeisin riskiluokka on RL1–RL3, tai jos tarjoajan tietoja ei ole saatavana Suomen Asiakastieto Oy:stä, sitä vastaava
8	Tarjoaja vakuuttaa, että sillä on hankinnan kokoon ja laatuun nähden riittävät taloudelliset edellytykset hankinnan toteuttamiseen
9	Tarjoaja vakuuttaa, että sillä on viimeistään sopimuskauden alkaessa riittävät resurssit ja riittävä määrä asiantuntevaa henkilöstöä sopimuksen kohteen toteuttamiseksi
10	Tarjoaja vakuuttaa, että sillä on viimeistään sopimuskauden alkaessa hankinnan kokoon ja laatuun nähden riittävät vakuutukset
11	Tarjoajaa ei koske hankintalain (1397/2016) 80 tai 81 §:n mukainen poissulkemisperuste
12	Tarjoajaan ei kohdistu Euroopan unionin tai Suomen viranomaisten asettamia pakotteita
13	Tarjoajalla tulee olla tarjouksen jättämishetkellä käynnissä EU/ETA-alueella vähintään kaksi kappaletta laadultaan ja laajuudeltaan vastaavia vähintään kaksi vuotta kestäneitä palvelutoimituksia. Vastaavalla laadulla ja laajuudella tarkoitetaan palvelua, joka kykenee 10 000 viestin lähettämiseen vuorokaudessa. Referenssitiedot täydennetään liitteeseen 2.
14	Viimeisellä kahdella kokonaisella tilikaudella tarjoajan tilikausittainen liikevaihto on ollut yli 500 000 €.

Vaatimukseen vastataan täyttämällä alla olevan ohjeen mukaisesti hankintalain (1397/2016) 87 §:n edellyttämä yhteinen eurooppalainen hankinta-asiakirja (ESPD-lomake), joka on tarjouspyynnön liitteenä 1. Vaatimuksen 13 mukaiset referenssitiedot tulee täydentää tarjouspyynnön liitteeseen 2. Vaatimukseen 14 liittyen tarjoajan tulee täyttää ESPD-lomakkeen kohta *Taloudellinen tilanne ja rahoitusasema*.

Tarjoajat, jotka eivät täytä vaatimuksia, suljetaan pois tarjouskilpailusta. Apotilla on kuitenkin oikeus hyväksyä tarjoaja, jos vaatimuksen täyttymättä jäämiseen on hyväksyttävä syy, ja tarjoaja esittää siitä riittävän selvityksen.

Ohjeita ESPD-lomakkeen täyttämiseksi

Apotti edellyttää vain seuraavien, keltaisella pohjavärillä merkittyjen kohtien täyttämistä. ESPD-lomaketta ei tarvitse allekirjoittaa.

s. 9: Täytä tarjoajan nimi, y-tunnus (kohtaan Alv-numero) ja postiosoite. Täytä myös tarjoajan yhteys henkilön nimi, puhelinnumero ja sähköpostiosoite. Hankintaa koskevat ilmoitukset (kuten hankintapäätös) lähetetään yhteys henkilön sähköpostiosoitteeseen.

s. 11: Ilmoita täyttääkö tarjoaja soveltuvuusvaatimukset ym. omin voimin vai vetoaako se esimerkiksi alihankkijan referensseihin ja resursseihin. Ks. tarkemmin hankintalain 92 §. Jos tarjoaja käyttää hyväksi muiden yksiköiden voimavaroja, soveltuvuusvaatimukset koskevat myös niitä ja tarjoajan tulee toimittaa vastaavalla tavalla täytetty ESPD-lomake myös niiden osalta.

s. 17. Vastaa "Kyllä", jos tarjoaja täyttää kaikki yllä olevassa luettelossa mainitut soveltuvuusvaatimukset. Vastaa "Ei", jos tarjoaja ei täytä jotain yllä mainitusta soveltuvuusvaatimuksista. Jos vastaat "Ei", liitä tarjoukseen erillinen selvitys asiasta: mikä soveltuvuusvaatimus ei täyty ja miksi.

Ks. lisäksi yllä oleva ohje vaatimuksen 14 osalta.

5 Vertailuperusteet

Hyväksytyistä tarjouksista valitaan hinnaltaan halvin. Vertailuhinta lasketaan hintalomakkeella (liite 3) ilmoitettujen tietojen perusteella. Apotti on huomionnut laatuun liittyvät seikat hankinnan kohdetta koskevissa pakollisissa vaatimuksissa.

6 Tarjouksen tekeminen

6.1 Tarjouksen sisältö

Tarjouksen tulee sisältää seuraavat tarjouspyynnön liitteenä toimitetut lomakkeet täytettynä:

1	ESPD-lomake (liite 1)
2	Referenssilomake (liite 2)
3	Hintalomake (liite 3)

Tarjouksen tulee lisäksi sisältää seuraavat vapaamuotoiset selvitykset yhtenä tai useampana dokumenttina:

1	Tarjoajan palvelukuvaus (sisältäen mm. rajapintakuvausten, alustavan suunnitelman käyttöönottoprojektille ja tietoturvakuvauksen)
---	---

Tarjoaja voi halutessaan esittää lisäksi myös vapaamuotoisen tarjouskirjeen. Tarjoukseen ei kuitenkaan saa liittää tarjoajan omia sopimusehtoja. Jos niitä on tarjoukseen liitetty, Apotti jättää ne huomiotta.

6.2 Erillisestä pyynnöstä toimitettavat todistukset ja selvitykset

Ennen hankintasopimuksen tekemistä hankintayksikön on hankintalain (1397/2016) 88 §:n mukaisesti vaadittava valittua tarjoajaa toimittamaan ajantasaiset todistukset ja selvitykset sen tutkimiseksi, koskevatko sitä laissa tarkoitettuja poissulkuperusteita ja täyttyvätkö hankintayksikön asettamat soveltuvuusvaatimukset. Hankintayksikkö voi myös milloin tahansa hankintamenettelyn aikana pyytää tarjoajia toimittamaan kaikki tai osan edellä tarkoitetuista selvityksistä, jos se on tarpeen menettelyn asianmukaisen kulun varmistamiseksi. Apotti edellyttää pääsääntöisesti ennen hankintapäätöksen tekemistä todistusten ja selvitysten toimittamista tarjoajalta, joka näyttää voittavan tarjouskilpailun.

Seuraavia todistuksia ja selvityksiä ei liitetä tarjoukseen, mutta tarjoajan tulee varautua toimittamaan ne annetussa määräajassa Apotin pyynnöstä:

1	Kaupparekisteriote
2	Verohallinnon todistus verojen maksamisesta
3	Työeläkelaitoksen todistus työntekijöiden eläkevakuutuksen ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta
4	Selvitys lakisääteisen työterveyshuollon järjestämisestä
5	Suomen Asiakastieto Oy:n riskimittaria vastaava analyysi
6	Vahvistetut tilinpäätösasiakirjat kolmelta edelliseltä tilikaudelta tai koko sitä lyhemmältä toiminta-ajalta

7	Vapaamuotoinen selvitys hankinnan kohteen toteuttamiseen sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista
8	Rikosrekisteriotteet

Tarjoajan tulee toimittaa todistukset ja selvitykset myös ilmoittamiensa alihankkijoiden osalta, jos Apotti niin edellyttää.

Tarjoaja voi toimittaa todistusten 1–4 sijasta muun tilaajan hyväksymän luotettavan selvityksen, kuten Tilaajavastuu.fi -yritysraportin, jos tarjoaja tai alihankkija on liittynyt Tilaajavastuu.fi -palvelun Luotettava Kumppani -ohjelmaan.

Jos tarjoajalla tai alihankkijalla on maksamattomia veroja tai sosiaaliturvamaksuja, on tarjoajan toimitettava kohdan 3 sijasta verovelkatodistus, sopimus verojen tai maksujen maksamisesta ja verohallinnon lausunto sopimuksen noudattamisesta. Apotti harkitsee hyväksyykö se esitetyn selvityksen.

Jos tarjoajan tai alihankkijan työntekijöiden eläkevakuutusmaksut ovat erääntyneet, on tarjoajan toimitettava kohdan 4 sijasta työeläkelaitoksen todistus veloista, sopimus niiden maksamisesta ja työeläkelaitoksen lausunto sopimuksen noudattamisesta. Apotti harkitsee hyväksyykö se esitetyn selvityksen.

Tarjoajan tulee esittää kohdassa 8 mainitut rikosrekisteriotteet hankintalain 88 §:n mukaisesti tarjoajan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä ja edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävistä henkilöistä. Tarkemmat ohjeet ovat saatavissa Oikeusrekisterikeskuksen verkkosivuilta osoitteessa <http://www.oikeusrekisterikeskus.fi/fi/index/rekisterit/rikosrekisteri/yrityksenjayhteisontiedonsaantioikeus.html>. Tarjoaja voi valintansa mukaan lähettää rikosrekisteriotteet Apotille postitse tai omalla vastuullaan sähköpostitse. Apotti hävittää rikosrekisteriotteet tarkistettuaan ne.

Jos tarjoaja tai alihankkija ei ole sijoittautunut Suomeen, tarjoajan tulee toimittaa sijoittautumismaan lainsäädännön mukaiset sisällöltään vastaavat todistukset ja selvitykset suomen kielelle käännettynä. Jos ulkomaiselle tarjoajalle on Suomessa annettu yritys- ja yhteisötietolaissa (244/2001) tarkoitettu yritys- ja yhteisötunnus, sijoittautumismaasta saatavien todistusten ja selvitysten lisäksi tarjoajan tulee toimittaa tiedot tarjoajan merkitsemisestä Suomen ennakkoperintä-, työnantaja- ja arvonlisäverovelvollisten rekistereihin sekä verovelkatiedot.

Pyyntö todistusten ja selvitysten toimittamiseksi lähetetään tarjoajan ESPD-lomakkeella (tarjouspyynnön liite 1) ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen. Tarjoaja, joka ei annetussa määräajassa toimita pyydettyjä todistuksia ja selvityksiä, voidaan sulkea pois tarjouskilpailusta.

Rikosrekisteriote ei saa olla kahtatoista kuukautta vanhempi pyynnön ajankohdasta laskettuna. Muut todistukset ja selvitykset eivät saa olla kolmea kuukautta vanhempia.

Apotti ei vaadi yllä mainittuja todistuksia ja selvityksiä hankintalain 88 §:n 8 momentissa mainituissa tapauksissa. Apotilla on kuitenkin aina oikeus vaatia tilaajavastuulain (1233/2006) 5 §:n edellyttämien selvitysten ja todistusten esittämistä tarjoajan ja alihankkijoiden osalta.

6.3 Yleisiä ohjeita tarjouksen tekemiseksi

Tarjouksen tulee olla tarjouspyynnön mukainen, ja se tulee laatia tarjouspyynnössä ja sen liitteissä annettujen ohjeiden mukaisesti. Tarjouspyynnön vastaiset ja ehdolliset tarjoukset hylätään.

Tarjous tulee laatia suomen kielellä. Hinnat ilmoitetaan euroina ilman arvonlisäveroa. Tarjouksessa ei hyväksytä viittauksia verkkosivuille.

6.4 Vaihtoehtoiset ja osatarjoukset

Vaihtoehtoiset ja osatarjoukset eivät ole sallittuja. Apotti on harkinnut hankinnan kohteen jakamista osiin hankintalain (1397/2016) 75 §:n mukaisesti, mutta katsonut tarkoituksenmukaisen hankintakokonaisuuden toteuttamiseksi tarpeelliseksi toteuttaa hankinta tarjouspyynnön mukaisella tavalla.

6.5 Kysymysten esittäminen

Tarjoukseen liittyviä kysymyksiä voi lähettää sähköpostitse osoitteeseen hankinta@apotti.fi. Vastaukset julkaistaan Apotin verkkosivuilla osoitteessa www.apotti.fi/hankinta. Kysymysten määräaika ja ajankohta, jolloin viimeiset vastaukset annetaan, on mainittu tarjouspyynnön kansilehdellä. Tarjoajan tulee huomioida vastaukset tarjoustä tehdessään. Tarjoajien tasapuolisen kohtelun vuoksi kysymyksiin vastataan vain edellä kuvatulla tavalla.

6.6 Tarjouksen toimittaminen ja tarjoajan vakuutukset

Tarjoukset pyydetään toimittamaan paperiversiona ja muistitikulla. Jos paperi- ja sähköinen versio ovat ristiriidassa, käytetään paperiversiota.

Tarjouksen toimittamisen määräaika ja toimitusosoite on mainittu tarjouspyynnön kansilehdellä. Myöhästyneitä tarjouksia ei oteta huomioon.

Apotti suosittelee käyttämään tarjouksen toimittamisessa PDF- tai Microsoft Office - tiedostomuotoja.

Jättämällä tarjouksen tarjoaja vakuuttaa, että

- tarjous on voimassa tarjouspyynnön kansilehdellä mainittuun päivään saakka
- tarjoaja hyväksyy tarjouspyynnön liitteenä olevan sopimusluonnoksen sellaisenaan tarjouspyynnön kohdan 3.2 *Hankintasopimuksen ehtojen hyväksyminen ja sitovuus* mukaisesti
- tarjous sisältää vähintään tarjouspyynnön kohdassa 6.1 *Tarjouksen sisältö* mainitut dokumentit
- tarjoustä laadittaessa on huomioitu tarjouspyynnön kohta 6.5 *Kysymysten esittäminen*
- tarjous on laadittu tarjouspyynnön kohdassa 8 *Julkisuus* esitettyjen ohjeiden mukaisesti.

6.7 Tarjouksen sitovuus

Tarjous tulee hinnaltaan ja muilta ehdoiltaan tarjoajaa sitovaksi, kun Apotti on tarjousajan päätyttyä ottanut selon tarjouksesta.

6.8 Korvaus tarjouksen tekemisestä

Tarjoajalla ei ole oikeutta saada Apotilta korvausta tarjouksen tekemisestä tai muista hankintamenettelyyn osallistumisesta aiheutuneista kustannuksista.

7 Tarjousten käsittely ja päätöksenteko

7.1 Tarjousten käsittely

Apotti käsittelee määräajassa saapuneet tarjoukset hankintalain (1397/2016) 10 luvun mukaisesti. Tarjoaja voidaan sulkea tarjouskilpailun ulkopuolelle hankintalain 80 ja 81 §:stä ilmenevillä perusteilla koska tahansa tarjouskilpailun aikana ennen hankintapäätöksen tekemistä.

7.2 Tarjouksen kohteeseen tutustuminen

Apotti voi katsoessaan sen tarpeelliseksi tutustua tarjouksen kohteeseen ennen hankintapäätöksen tekemistä, esimerkiksi tarjoajan kanssa erikseen sovittavilla esittelyillä, katselmoineilla tai referenssikäynneillä.

7.3 Ulkopuolisten konsulttien ja asiantuntijoiden käyttö

Apotti voi käyttää tarjouskilpailuun liittyvissä tehtävissä ulkopuolisia konsultteja tai asiantuntijoita.

7.4 Hankintapäätös ja hankintasopimuksen tekeminen

Hankinnasta tehdään hankintapäätös, joka lähetetään sähköpostitse tarjoajan ESPD-lomakkeella ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen.

Sopimussuhde Apotin ja voittaneen tarjoajan välillä ei synny hankintapäätöksen tiedoksiannolla, vaan voittaneen tarjoajan kanssa tehtävällä kirjallisella hankintasopimuksella.

8 Julkisuus

Hankinta-asiakirjojen julkisuus määräytyy hankintalain 138 §:n mukaisesti. Tarjoukset on pyrittävä laatimaan siten, etteivät ne sisällä liikesalaisuuksia. Jos liikesalaisuuksien sisällyttäminen tarjoukseen on kuitenkin välttämätöntä, tarjouksen tekijän on noudatettava seuraavia ohjeita:

- liikesalaisuudet on merkittävä selkeästi tai esitettävä erillisellä liitteellä
- tarjousta kokonaisuudessaan ei saa merkitä liikesalaisuudeksi.

Apotti voi pitää tarjousta julkisena lukuun ottamatta niitä kohtia, jotka on edellä mainitun ohjeen mukaisesti selkeästi merkitty liikesalaisuuksiksi.

Apotti päättää tapauskohtaisesti, ovatko tarjoajan liikesalaisuuksiksi merkitsemät tiedot lain mukaan salassa pidettäviä. Asianosaiselle on annettava tieto tarjousten vertailussa käytetystä kokonaishinnasta, vaikka tarjoaja pitäisi sitä liikesalaisuutenaan. Tarjoajan on erillisestä pyynnöstä toimitettava Apotille tarjouksestaan asianosaisjulkinen versio.

9 Tarjouspyynnön liitteet

1	ESPD-lomake
2	Referenssilomake
3	Hintalomake
4	Sopimusluonnos
5	Palvelukuvaus, vaatimukset, palvelutasot
6	Tietoturva